

«Απελευθέρωση της Γυναίκας»

Μιλάμε για «απελευθέρωση», πρεσβεύουμε και βεβαιώνουμε μια «απελευθέρωση». Ακούμε να μας λένε ότι δεν είμαστε πραγματικά απελευθερωμένες, πως δεν έχουμε απελευθερωθεί πραγματικά, πως η Γυναίκα έχει να κάνει πολλά ακόμη για ν' απαλλαγεί από τις «αλυσίδες» που της έχει φορέσει η κοινωνία.

Ναι, η Γυναίκα είναι αλυσοδομένη όταν απαιτεί να σπάσει τις αλυσίδες της, η Γυναίκα δεν απελευθερώνεται όταν ζητά ν' «απελευθερωθεί». Το «γυναικείο πρόβλημα» θ' αποτελεί πάντα πρόβλημα όταν αντιμετωπίζεται σαν πρόβλημα. Η περιβόητη και πανταχού παρούσα «απελευθέρωση» θα παραμείνει πάντα αίτημα όταν ζητείται, αιτείται από την ίδια τη Γυναίκα.

Η Γυναίκα, ο άνθρωπος — Γυναίκα, δεν θ' απελευθερωθεί ποτέ αν δεν πάψει να ζητά ελευθερία. Προς τι η «απελευθέρωση»; Η «απελευθέρωση» το σπασίμο των δεσμών, δεν αποτελεί παρά προφάσεις, δικαιολογίες ενός αδικαιολόγητου πέρα για πέρα προβλήματος: «γυναικείο πρόβλημα» δεν υπάρχει. Πρέπει να πάντων οι ίδιες οι γυναίκες να το δημιουργούν, να το γεννούν, να το πιστεύουν, να το βιώνουν.

Γιατί να γίνεται τόσο λόγος γι' αυτό, γιατί να επικαλούμαστε τόσο πολύ στο όνομα μερικών αναφαίρετων φυσικών δικαιωμάτων της λεγόμενης «απελευθέρωσης» μας; Απελευθέρωση από τί; Μήπως από μερικά ρολάκια που εμείς οι ίδιες δεχόμαστε και πολλές φορές απαιτούμε να έχουμε, «βολεύομαστε» σ' αυτά και ύστερα για να δείξουμε πως

είμαστε συνειδητοποιημένες απαιτούμε την απελευθέρωση από ρόλους που εμείς οι ίδιες αναπαράγουμε καθημερινά.

Η Γυναίκα δεν έχει ανάγκη από απελευθέρωση, έχει ανάγκη μόνο ν' απελευθερωθεί από το «σύνδρομο της απελευθέρωσης», που λειτουργεί σαν ένας μηχανισμός γνώμονας, στόχος, προς τον οποίο οι συνειδητοποιημένες φεμινίστριες επιβάλλεται να στοχεύουν.

Κι αυτό γιατί αυτός ο γνώμονας αποπροσδιοριστική μορφή ανάπτυξης απολήγει στο να μετατρέπει τη σχέση της ίδιας της Γυναίκας με τον εαυτό της σε δεσμά της.

Απελευθέρωση λοιπόν από τη δέσμια «ταμπέλα» της φεμινίστριας, αυτής που ζητάει τα δικαιώματά της Γυναίκας, γιατί ακριβώς αυτό το γεγονός της απελευθέρωσης και διεκδίκησης των δικαιωμάτων είναι αυτό που υποτιμά την υπόσταση του ανθρώπου - Γυναίκας. Δεν υπάρχει λόγος να γίνει η Γυναίκα «στρατευμένη φεμινίστρια» για να διεκδικήσει τα δήθεν καταπατημένα δικαιώματά της. Δεν έχουμε να κάνουμε με κάποια μειονότητα, έχουμε να κάνουμε με ανθρώπους που η κοινωνία τους βάφτισε «γυναίκες» («δεν γεννιέσαι γυναίκα γίνεσαι» Σ. Μπωβουάρ).

Αγώνας για να σταματήσει ο «αγώνας της γυναίκας», γιατί μόνο όταν σταματήσουν οι γυναίκες να μιλούν γι' αγώνα και απελευθέρωση, τότε θα αποκαταστήσει ξανά τη θέση που οι ίδιες αρνούνται με τη στάση τους, και την

ανθρώπινη υπόστασή τους. Η Γυναίκα καταλήγει ν' αποτελεί τη κατάφαση και την αρνήσή της ίδιας της κοινωνίας. Από την άλλη μεριά η κοινωνία «απελευθερώνεται» η θάπρεπε ίσως ν' απελευθερωθεί όχι όμως από τή Γυναίκα αλλά με τη Γυναίκα, μέσω της Γυναίκας. Κι αυτό γιατί η Γυναίκα είναι η ίδια μήτρα απελευθέρωσης, γιατί μπορεί και απελευθερώνει και τον άντρα, γιατί σε τελευταία ανάλυση εκείνος που πρέπει ν' αρχίσει κάποιον αγώνα είναι ο άντρας, αυτός ο φορέας όλων των εξουσιών της κοινωνίας, έναν αγώνα απελευθέρωσής του απ' όλους τους ρόλους που είναι υποχρεωμένος να ανταποκρίνεται και εκπληρώνει.

Η Γυναίκα, σε αντίθεση με τον άντρα, είναι αυτή που μπορεί να δρα δυναμικά αφήνοντας να διαρρεύσουν και να αναφανούν οι σκοτεινές πλευρές της: δεν κάνει τίποτε άλλο παρά να απελευθερώνει (τον άντρα) και να απελευθερώνεται. Πως γίνεται να ζητά η γυναίκα ν' απελευθερωθεί όντας η ίδια μήτρα της απελευθέρωσης;

Αν αναλογιστεί κανείς το γιατί η Γυναίκα μπορεί και αφήνεται, μπορεί και διαρρέει μη παραμένοντας στατικά στο πεδίο που της έχει προκαθοριστεί, σε αντίθεση με τον άντρα (μπορεί να είναι δηλαδή υποκείμενο και αντικείμενο την ίδια στιγμή), θα μπορέσει ίσως να ισχυριστεί πως έφτασε και η σειρά του άντρα ν' απελευθερωθεί.

Νόσια Αναγνωστοπούλου
Φοιτήτρια Παντείου

Διαβάσαμε με πολύ ενδιαφέρον την επιστολή σας που θίγει ένα θέμα που μας έχει απασχολήσει πολύ και σκοπεύουμε να γίνει αντικείμενο ιδιαίτερης αρθρογραφίας.

Όλ' αυτά που λέτε είναι πολύ ωραία και κατά ένα μέρος αληθινά, αλλά και σείς, χωρίς να το καταλάβετε πέφτετε σε αντιφάσεις.

Τα βάζετε με τις «φεμινίστριες», με το κίνημα της απελευθέρωσης της γυναίκας, που νομίζετε πως πρέπει να σταματήσει, κι από την άλλη πλευρά ομολογείτε η ίδια ότι υπάρχουν «ρολάκια» που εμείς οι ίδιες δεχόμαστε και πολλές φορές απαιτούμε να έχουμε, «βολευόμαστε» σ' αυτά». Πως λοιπόν θέλετε να συνειδητοποιήσει το μεγαλύτερο μέρος των γυναικών πόσο τους βλάπτει αυτό το «βόλεμα» αν δεν υπάρξουν γυναίκες σαν κι εμάς που αγωνιζόμαστε για να

κατορθώσουμε τη συνειδητοποίησή τους αυτή;

Έπειτα δεν πρέπει να ξεχνάτε πως εσείς - φοιτήτρια σήμερα και συνεπώς πολύ νεαρά σε ηλικία - βρίσκεστε εκεί που βρίσκεστε και σκέπτεστε όπως σκέπτεστε επειδή οι «φεμινίστριες» έδωσαν από πολλά χρόνια τον αγώνα τους για να: κερδίσετε την ψήφο, για να μπορείτε να σπουδάσετε με ίσα δικαιώματα στα Πανεπιστήμια, για να αλλάξει η άνιση νομοθεσία στο Οικογενειακό

Δίκαιο και στις Εργασιακές Σχέσεις, και άλλα πολλά. Κι ο αγώνας πρέπει να συνεχιστεί για να αλλάξει αυτή η νοοτροπία του «βολέματος».

Συμφωνούμε απόλυτα μαζί σας για την ανάγκη απελευθέρωσης του άντρα, και πιστεύουμε ότι είναι κι αυτός από τους στόχους του κινήματός μας, που στοχεύει στην αλλαγή των στερεοτύπων.

Αυτή είναι μια σύντομη απάντηση τώρα. Στο επόμενο θα γράψουμε άρθρο πάνω σ' αυτό το θέμα.